

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2017-11-28
Meddelad i Malmö

Mål nr
4557-17
4575-17

Sida 1 (14)

SÖKANDE

Sodexo AB, 556232-7873
Box 3072
169 03 Solna

Ombud: bolagsjurist Olle Westerlund

MOTPARTER

1. Region Skåne
291 89 Kristianstad

mål nr 4557-17

2. Folktandvården Skåne AB
Dockplatsen 1
211 19 Malmö

mål nr 4575-17

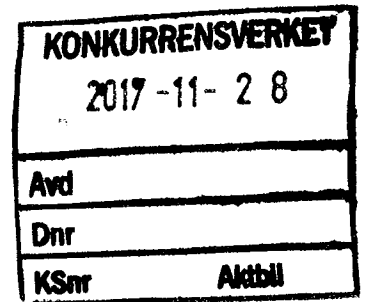
Ombud för 1-2: regionjurist Bengt Guldager

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Sodexo AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 403670

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Region Skåne och Folk tandvården Skåne AB (nedan Region Skåne) genomför en upphandling benämnd "Städ utom sjukhusområden", dnr 1600720. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU. Efter utvärdering av inkomna anbud har Region Skåne beslutat att anta anbudet från Förenade Service i Sverige AB. Anbudet från Sodexo AB diskvalificerades från utvärdering då det enligt Region Skåne inte uppfyller förfrågningsunderlagets krav i punkt 2.10.1 Anbudets pris, punkt 2.5.1 Organisation, och punkt 2.5.2 Arbetsledning.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Sodexo AB (nedan Sodexo) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om.

Sodexo anför som grund för sin ansökan bl.a. följande. När det gäller de grunder enligt vilka Sodexos anbud enligt Region Skåne inte har uppfyllt kraven, har det varit okänt för leverantörerna vilka närmare krav som ställts. Det saknas konkreta obligatoriska krav i punkterna 2.5.1, 2.5.2 och 2.10.1. Region Skåne har inte visat att Sodexos bemanning eller tidsangivelser är realistiska. Detta strider mot såväl transparens- som likabehandlingsprincipen.

Anbudets pris punkt 2.10.1

Kravet på tid per objekt/enhet och rum är inte tydligt. Anbudsgivarna har inte känt till mot vilka städtider anbuden ska mätas. För det fall ett anbud ska riskera att uteslutas med hänvisning till att ställda krav inte uppfylls, har det ålegat den upphandlande myndigheten att tydligt ange vilka dessa krav är. I detta fall hade detta enkelt kunnat göras genom att ange lägsta tillåtna tid. Vidare har kriterierna för provstädningen inte varit kända för anbudsgivarna. Närmare angivelser för hur den skulle gå till saknas i förfrågnings-

underlaget. Om Sodexo hade känt till mer i detalj innan anbudsinlämningen hur provstädningen skulle genomföras hade Sodexo kunnat anpassa sina städtider och anbudspriser därefter. Det strider därför mot LOU att låta en provstädning, som därtill inte är utformad för rättvisande resultat, vara avgörande. Detta tydliggör ytterligare att upphandlingen har sådana brister att upphandlingen bör göras om.

Provstädningen är inte heller adekvat och proportionerlig i förhållande till föremålet för upphandlingen. Det går inte att bestämma en leverantörs förmåga att leverera enligt kontraktet genom att applicera de anbudspriser och städtimmar som anges för en hel uppdragsperiod om flera år genom att låta leverantören städa några få utrymmen under ett fåtal timmar. Upplägget och genomförandet av provstädningen är oproportionerligt och säger ingenting om leverantörens faktiska förmåga att prestera enligt uppdraget.

Förfarandet med provstädningen strider även mot likabehandlingsprincipen. Eftersom tiderna för städning under provstädningen både för Sodexo och ISS markant avvek från de tider för städning som dessa uppgett i sina anbud är det sannolikt att den vinnande anbudsgivaren också skulle ha avvikit från de städtider de uppgett i sitt anbud. Den vinnande anbudsgivaren har uppenbarligen gynnats av att inte behövt provstäda vilket strider mot likabehandlingsprincipen.

Sodexo är idag befintlig leverantör av städtjänster på samtliga områden som ingår i upphandlingen vilket bevisar att Sodexo har kapacitet och förmåga att klara befintligt uppdrag. Eftersom befintligt uppdrag och nu upphandlat uppdrag har så pass mycket likheter finns det en stark grund för att Sodexos angivna städtider är realistiska.

Organisation punkt 2.5.1

Sodexos totala bemanning för uppdraget är 98,4 personer varav 86 personer enbart är städare. Denna bemanning innefattar samtliga tjänster såsom

distriktschef, administratör, golvvård, arbetsledare, gruppleddare och städare. Arbetsledarna både arbetsleder och arbetar operativt. Sodexo är av uppfattningen att alla krav ska vara tydliga och att bedömningen av kravuppfyllnad inte kan vara godtycklig. Detta följer av de grundläggande principerna om transparens, proportionalitet och likabehandling. Det framgår av Sodexos anbud att bolaget kommer att bedriva verksamheten med en organisation och bemanning som är anpassad för uppdragets utförande. Region Skåne har inte angett något krav på någon lägsta nivå på bemanning eller organisation. Det finns inte någon grund för uteslutning i detta avseende. Ingenstans i förfrågningsunderlaget framgår det att antalet tjänstgörande personer inom uppdraget är ett relativt krav som kommer att sättas i relation till vad andra anbudsgivare angett med potentiell uteslutning som följd. Uteslutningen på denna grunden strider därför mot principerna om transparens och likabehandling.

Arbetsledare punkt 2.5.2

Sodexo anser att det framgår av anbudet att bolaget kommer att tillsätta lokala arbetsledare eller motsvarande som är tillgängliga under respektive objekts öppettider, alla dagar som regelmässig städning utförs. Region Skåne har vidare inte angett något krav på lägsta nivå i detta hänseende. Ingenstans i förfrågningsunderlaget framgår det att antalet arbetsledare är ett relativt krav som kommer att sättas i relation till vad andra anbudsgivare angett med potentiell uteslutning som följd. Det finns således inte grund för uteslutning. Region Skåne har inte heller angett skälet till varför anbudet inte skulle uppfylla kravet. Uteslutningen strider därför mot principerna om transparens och likabehandling.

Hade Region Skåne vad gäller de tre kraven som Sodexos anbud blivit förkastat på tydligt angett vilka lägsta krav som gällde och att de var obligatoriska, hade Sodexo kunnat utforma sitt anbud på ett sådant sätt att det uppfyllde kraven. Om provstädningen hade utformats så att den bättre speglade

de verkliga förhållandena hade Sodexo kunnat visa att tidsangivelserna i anbudet är realistiska. Genom angivna brister i upphandlingen har Sodexo således lidit eller kan komma att lida skada. Eftersom de påvisade bristerna hänför sig till det konkurrensuppsökande skedet måste upphandlingen göras om.

Region Skåne yrkar att Sodexos talan ska avslås och anför bl.a. följande.

Anbudets pris punkt 2.10.1

Det i punkten uppställda kravet är att anbudsgivaren ska redovisa städtider samt att vid behov kunna bevisa offererade städtider. En anbudsgivare får således ange vilka tider denne önskar och likaså avvika hur mycket som helst från Region Skånes framräknade städtider, förutsatt att de kan visa att de kan leverera kravställd kvalitet på angivna tider. All städning tar tid och detta gäller inte minst när städningen, såsom i nu förevarande fall, måste uppfylla specifika nivåer i fråga om kvalitet i utförandet. Region Skåne har mot denna bakgrund uppställt krav på att de av anbudsgivarna avgivna tidsangivelserna måste ha en viss grad av realism. Det är upp till anbudsgivaren att planera och utföra städningen enligt egna angivna tider samt tillse att Region Skånes kvalitetskrav uppfylls. Vid bedömningen av inkomna anbuds uppfyllelse av det uppställda kravet på realism har gjorts en jämförelse med Region Skånes interna städtider. Sodexo tycks anse att Region Skåne har bort vägleda anbudsgivarna genom att lämna ut Region Skånes städtider. Anbudsgivarna måste dock själva inneha kompetens att kunna beräkna hur mycket tid som åtgår för ett visst i upphandlingsunderlaget väldefinierat uppdrag. Vikten av att anbudsgivarna själva kan beräkna sin tidsåtgång och även i övrigt planera arbetet framgår även av att denna beräkning i sig är något som poängsätts i upphandlingen. Anbudsgivarna har även erbjudits möjlighet att få visning av lokaler. Framförallt har anbudsgivarna erhållit ytterst detaljerad vägledning genom det skriftliga upphandlingsunderlaget. Att kontroll av realism av angivna städtider skulle kunna komma att ske

framgår klart och tydligt. Det framgår likaså klart och tydligt att denna kontroll enbart skulle göras i förkommande fall. Att Region Skåne fäster största vikt vid kvaliteten i utförandet framgår av tydliggörande som görs inledningsvis i upphandlingsunderlagets kravspecifikation. Detta framgår även i övrigt av upphandlingsunderlaget och inte minst av till upphandlingsunderlaget bifogade städstandarder och tillämpningsanvisningar. Utöver detta finns det specificerade krav som innebär att vissa städmoment ska utföras vid varje tillfälle. Likaså finns krav på förberedande och avslutande rutiner samt basala hygienrutiner som alltid ska utföras och följas.

Samtliga anbudsgivare har haft densamma information och vidare har de på samma sätt jämförts med Region Skånes städtider och i provuppställningen behandlats på samma sätt. Region Skåne har i beräkningen av vad som är en rimlig städ tid utgått från den tid det faktiskt tar att idag städa ett antal för upphandlingen vanligt förekommande lokaltyper med vanligt förekommande hygien- och kvalitetskrav. Som förutsättning för provstädningen gäller att anbudsgivaren genom provstädningen ska visa att angivna tider är realistiska. Vid bedömningen av de tre inkomna anbuden har Region Skåne kunnat konstatera att anbudet från Förenade Service i Sverige AB med tydlig marginal låg inom ramen för angivna tio procent från Region Skånes städtider. För såvitt avser Sodexos anbud har kunnat konstateras att detta innehöll tidsestimat som med mer än tio procent avviker från beräknade tider. Detsamma gäller det tredje inkomna anbudet. Region Skåne har därför kallat dessa båda till provstädning. För det fall Region Skåne, såsom Sodexo gör gällande, även hade kallat Förenade Service till provstädning hade detta varit ett agerande som uppenbart strider mot punkten 2.10.1. Inför genomförandet av provstädningen har de två anbudsgivarna fått tillgång till sammanställningen ”Provstädning - Rumsförteckning”. Respektive anbudsgivare fyllde här i sina tidsestimat varefter rumsförteckningen sändes åter till Region Skåne. Anbudsgivarna har således fått tillfälle att ytterligare en gång uppskatta tidsåtgången – denna gång för de lokaler som skulle provstädas. Detta i syfte att säkerställa att anbudsgivarnas beräkning var konse-

kvent och inte resultatet av någon form av misstag/missberäkning från anbudsgivarens sida. Anbudsgivarna bereddes vidare möjlighet att för provstädningen välja städpersonal som var mer erfarna, snabbare och noggrannare än genomsnittet av personalen.

Sodexo påstår att deras angivna tider är realistiska och att provstädningen inte visar något annat. Enligt Region Skåne talar resultatet av provstädningen för sig själv. Sodexo har vid provstädningen för aktuella objekt, ställt i relation med sina egna angivna tider, fått ett genomsnittligt utfall 240 procent av angiven tid. Sodexos faktiska genomförda städtid vid provstädningen överskred således med 140 procent av Sodexos egenhändigt uppskattade tid. Sodexos angivna städtider är tveklöst orealistiska. Städobjekten kan omöjliga städas på de tider Sodexo anger i sitt anbud. Eftersom Sodexo inte uppfyllt ställda krav har Region Skåne rätteligen uteslutit Sodexos anbud från vidare utvärdering.

Organisation punkt 2.5.1

Sodexo har inkommit med efterfrågad organisationsplan. Av kravet framgår att anbudsgivaren inte enbart ska inkomma med en organisationsplan, utan att den organisation och bemanning som beskrivs ska vara ”anpassad för uppdragets utförande”. Upphandlingens omfattning beskrivs klart och tydligt i upphandlingsunderlaget och dess bilagor. Anbudsgivarens beskrivning av organisation och bemanning ska därmed vara anpassad för det beskrivna uppdragets utförande. I annat fall uppfyller beskrivningen inte det ställda kravet. Vid utvärderingen har Region Skåne att utgå från vad som anges i upphandlingsunderlaget och att utvärdera varje anbud mot ställda krav. Vid utvärderingen har en sammantagen bedömning gjorts i vilken de i anbuderna angivna antalet städare respektive arbetsledare bara utgjort några av många bedömda omständigheter. En anbudsgivare kan alltså uppfylla ställda krav på olika sätt beroende på vilken organisation och arbetsledning de beskriver i sitt anbud. Av Sodexos angivna anbudsbilaga framgår att Sodexo tänker

använda sig av totalt 86 personer för att utföra uppdraget. Som jämförelse kan nämnas att de båda övriga anbudsgivarna har angett 190 respektive 210 personer.

Arbetsledare punkt 2.5.2

Av aktuellt krav framgår att anbudsgivaren inte enbart ska inkomma med en redogörelse av hur anbudsgivaren planerar bemanna med arbetsledare eller motsvarande, utan även att anbudsgivaren genom denna redovisning ska ”verifiera hur kravet uppfylls”. Anbudsgivaren ska således bland annat verifiera att denne ”ska tillsätta lokala arbetsledare eller motsvarande som är tillgängliga under respektive objekts öppettider, alla dagar som regelmässig städning utförs”. Region Skåne poängterar att upphandlingen är omfattande och att denna omfattning beskrivs klart och tydligt i upphandlingsunderlaget och dess bilagor. Anbudsgivarens redogörelse ska vara anpassad för det beskrivna uppdragets utförande. Av Sodexos ingivna anbudsbilaga framgår att Sodexo tänker använda sig av totalt 5,5 gruppleddare/arbetsledare. Region Skåne har gjort bedömningen att Sodexo uppenbart inte uppfyller ställda krav försåvitt avser upphandlingsunderlagets punkt 2.5.1 och punkt 2.5.2.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

I målet är lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämplig, se p. 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan

av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Förvaltningsrättens bedömning

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt formulerat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att leverantören utifrån vad som anges i underlaget kan lämna ett konkurrenskraftigt anbud.

Alla leverantörer ska enligt likabehandlingsprincipen behandlas lika och ges lika förutsättningar att lämna anbud i en upphandling. Vidare måste enligt proportionalitetsprincipen kraven och kriterierna i en upphandling stå i proportion till föremålet för upphandlingen. En upphandlande myndighet måste redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet för upphandlingen på så sätt att kraven är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna ett anbud (jfr HFD 2016 ref. 37). I förarbetena till LOU (prop. 2009/10:180 s. 91) framgår att proportionalitetsprincipen förutsätter att kraven på upphandlingsförfarandet står i rimlig proportion till de mål som eftersträvas. Upphandlingens art och värde ska därför beaktas exempelvis när villkoren för att få delta i upphandlingen fastställs. Vidare anges (prop. 2006/07:128 s. 132) att uppställda krav ska ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas.

Kravet i punkten 2.10.1 Anbudets pris

Sodexo har i målet anfört att kravet i punkten 2.10.1 i förfrågningsunderlaget avseende tid per objekt/enhet och rum inte är tydligt. Anbudsgivarna har inte känt till mot vilka städtider anbudena ska mätas. Vidare har kriterierna för provstädningen inte varit kända för anbudsgivarna och närmare angi-

velser för hur den skulle gå till saknas i förfrågningsunderlaget. Provstämningen är inte heller enligt Sodexo adekvat och proportionerlig i förhållande till föremålet för upphandlingen. Förfarandet med provstämningen strider enligt Sodexo även mot likabehandlingsprincipen.

I nu aktuellt förfrågningsunderlag anges under punkten 2.10.1, Anbudets pris, bl.a. att anbudsgivaren ska ange sina priser i prisbilagor som ska bifogas anbudet och att anbudspriserna ska inkludera samtliga kostnader för åtaganden enligt förfrågningsunderlaget och som är nödvändiga för utförandet av tjänsten. Vidare anges att anbudsgivaren ska redovisa avsatt tid per objekt/enhet och rum samt på begäran kunna uppvisa att tiderna i praktiken fungerar för att uppfylla Region Skånes kvalitetskrav. Redovisade tider kommer att jämföras med beställarens beräkningar av städtider. Vid skillnad i nedåtgående riktning (dvs. kortare tider) överstigande 10 %, kommer beställaren att begära provstämning som bevis på realismen i tidsangivningen.

Förvaltningsrätten kan först konstatera att det av förfrågningsunderlaget och kravspecifikation får anses tydligt framgå omfattningen av entreprenaden såsom antalet ingående geografiska adresser, antalet olika slags städytor, storlek på städytorna och antalet städåtgärder. Vidare anges tydligt vilken städfrekvens och vilka hygien- och kvalitetskrav som gäller för respektive städyta.

När det gäller kravet i punkten 2.10.1 framgår det enligt förvaltningsrätten av förfrågningsunderlag och prisbilagor hur anbudsgivarna ska offerera sina priser. Vidare kan konstateras att det nu aktuella kravet avseende städ tid per objekt/enhet och rum är utformat på så sätt att det är anbudsgivarna själva som ska redovisa och beräkna sina egna städtider och att dessa ska vara realistiska och fungera i praktiken. Anbudsgivarna har således att vid beräkningen ta hänsyn till vad som i övrigt anges i förfrågningsunderlaget om bl.a. omfattning, städytor och kvalitetskrav. Anbudsgivarna har härvid även fått möjlighet till visning av lokaler vilket anges under punkten 1.2.6 i för-

frågningsunderlaget. Det framgår också av förfrågningsunderlaget under punkterna 2.11.10 – 2.11.12 att anbudsgivarnas beräkning av städtider kommer att beaktas vid utvärderingen. Enligt förvaltningsrättens mening kan mot bakgrund härav den omständigheten att Region Skåne i kravet inte angett de interna städtider som de redovisade tiderna kommer att jämföras med anses medföra att kravet, såsom Sodexo anfört, är så otydligt att det i detta avseende kan anses strida mot transparensprincipen.

När det gäller den aktuella provstädningen framgår av utredningen i målet att de anbudsgivare som Region Skåne begärt provstädning av har fått möjlighet att kontrollera några av för uppdraget vanligt förekommande lokaler för att därefter inkomma med uppgift om uppskattad tidsåtgång för att städa dessa lokaler. Anbudsgivarna har även fått möjlighet att välja den städpersonal som skulle utföra provstädningen. Vidare framgår, som ovan anförts, hygien- och kvalitetskrav av förfrågningsunderlaget. Med hänsyn härtill kan det förhållandet att det, såsom Sodexo anfört, i förfrågningsunderlaget inte närmare anges hur en eventuell provstädning ska gå till inte anses medföra att underlaget brister i transparens på ett sådant sätt att anbudsgivarna därigenom riskerar att lida skada. Vidare är det i målet enligt förvaltningsrättens mening inte visat annat än att utformningen av den aktuella provstädningen får anses vara adekvat och proportionerlig i förhållande till föremålet för upphandlingen. Den omständigheten att provstädningen, såsom Sodexo anfört, endast avser några få utrymmen under ett fåtal timmar, medför inte att förfarandet i denna del kan anses strida mot proportionalitetsprincipen. Inte heller kan förvaltningsrätten finna det visat att den vinnande anbudsgivaren gynnats av att inte behöva provstäda eller att förfarandet därigenom strider mot likabehandlingsprincipen.

Kraven i punkt 2.5.1 Organisation och punkt 2.5.2 Arbetsledare

Sodexo har vidare anfört att förfrågningsunderlagets krav i punkterna 2.5.1 och 2.5.2 brister i transparens. Enligt Sodexo finns ingen konkretiserad

lägsta nivå på bemanning eller organisation. Enligt Sodexo har Region Skåne inte heller angett något krav på lägsta nivå när det gäller arbetsledare eller motsvarande.

I förfrågningsunderlaget anges under punkten 2.5.1, Allmänt organisation, följande. Leverantören ska bedriva verksamheten med en organisation och bemanning som är anpassad för uppdragets utförande. Leverantören ska inför avtalsstart utse en ansvarig för utförandet av uppdraget. Denne ska inneha en dokumenterad, fördjupad kunskap om och erfarenhet av vårdhygien, professionell lokalvård och städteknik samt kvalitetsuppföljning. Ansvarig ska vara certifierad i INSTA 800, SS 62 78 01 (:2012) eller senast gällande version, vid avtalsstart. Bevis på certifiering ska lämnas inför avtalsstart. Ansvarig ska också ha genomgått utbildning i DS2451-10. Utbildningsbevis ska lämnas inför avtalsstart. När ny städstandard introduceras ska leverantörens ansvarige genomgå utbildning i den nya standarden. Anbudsgivaren ska till anbudet bifoga en organisationsplan för uppdragets genomförande. Organisationsplanen ska minst innehålla nedan angivna punkter:

- En kort allmän beskrivning av organisationen, med utgångspunkt från de efterfrågade tjänsterna
- Bemanning (antal, tjänstgöringsgrad, yrkeskategori och kompetens)
- Organisation för kvalitetssäkring enligt SS 62 78 01 (:2012) eller senast gällande version INSTA 800 och DS2451-10 eller nyast, gällande standarder
- Dokumenterad erfarenhet av arbetsledning från jämförbar verksamhet.

I förfrågningsunderlaget under punkten 2.5.2 Arbetsledare anges följande. Leverantören ska tillsätta lokala arbetsledare eller motsvarande som är tillgängliga under respektive objekts öppettider, alla dagar som regelmässig städning utförs. Arbetsledare ska vara certifierad i INSTA 800, SS627801 (:2012) eller senast gällande version, vid avtalsstart. Bevis på certifiering lämnas inför avtalsstart. Arbetsledare ska också vid avtalsstart ha genomgått

utbildning i DS2451-10. Utbildningsbevis lämnas inför avtalsstart. När ny städstandard introduceras ska leverantörens ansvarige genomgå utbildning i den nya standarden. En namngiven kontaktperson ska utses, till vilken beställaren kan vända sig vid operativa frågor om tjänstens utförande, extra beställningar, avvikelser och övriga frågor. Denna person kan vara den lokala arbetsledaren eller motsvarande som har befogenhet att besvara dessa frågor. Anbudsgivaren ska verifiera hur kravet ovan uppfylls, genom att redogöra för hur företaget planerar att bemanna med arbetsledare eller motsvarande, deras arbetsuppgifter och geografiska ansvarsområde.

Förvaltningsrätten kan konstatera när det gäller punkterna 2.5.1 och 2.5.2 att Region Skåne har ställt krav på att anbudsgivarna ska redovisa sin organisation och arbetsledning och att dessa redovisningar ska vara anpassade för uppdragets utförande. Enligt förvaltningsrättens mening får det klart anses framgå vad som efterfrågas och vad anbudsgivarna förväntas redovisa. Som tidigare anförts framgår även tydligt av förfrågningsunderlaget och kravspecifikationen omfattningen av entreprenaden. Med hänsyn härtill kan förvaltningsrätten inte finna att den omständigheten att det, såsom Sodexo anför, inte anges någon lägsta nivå på bemanning, organisation eller arbetsledare innebär att förfrågningsunderlaget i denna del kan anses vara så otydligt att det strider mot transparensprincipen.

Fråga om Sodexo uppfyller aktuella krav

En upphandlande myndighet får inte anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än de som funnits med i förfrågningsunderlaget.

När det gäller frågan om Sodexo uppfyller det ifrågavarande kravet under punkten 2.10.1, Anbudets pris, kan förvaltningsrätten konstatera att det av utredningen i målet framgår att Sodexo vid provstädningen av aktuella städningsobjekt avsevärt överskridit sin egen beräknade och angivna städtid samt att hygienkraven inte var uppfyllda enligt kravställningen.

Enligt förvaltningsrättens mening kan det därigenom inte anses vara visat att Sodexos angivna tider i praktiken fungerar för att uppfylla Region Skånes kvalitetskrav eller att angiven tidsåtgång är realistisk. Sodexo kan därmed inte anses uppfylla kravet och Region Skåne har därför haft fog för att på denna grund förkasta Sodexos anbud från utvärderingen. Då Sodexo således rätteligen diskvalificerats redan på denna grund föreligger inte skäl för förvaltningsrätten att även pröva om Sodexo uppfyller kraven i punkterna 2.5.1 och 2.5.2.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att de omständigheter som Sodexo åberopat i målet inte visar att Region Skåne i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot bestämmelserna i LOU eller de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger således inte. Sodexos ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Louise af Klint

Sune Wennerberg har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten. Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.